

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 56. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203111326656/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

MELAMPE

SCEN. 3.

Sganarell. De 2de Bønder.

1. BONDE. Hør Cammerat! var det ikke andet Trommen gik for?

SGANARELL. Er det ikke nok? En Hund der har saadan Forstand, at han kand la Taare falde paa Skiødet, naar han vil ned! Saadan en Hund har meere Forstand end 4re af de beste Bønder i jer Bye.

1. BONDE. Men naar Hunde gjør saadant hos os, saa vrier vi Halsen om paa dem.

SGANARELL. Ja jeg troer det nok, men hvorfor gjør I det? just fordi I er Bønder. Havde I været opdragne som fornemme Folk, saa gjorde I det ikke.

1. BONDE. Mig synes, at vi Bønder er bedre opdragne derudi; thi det er en slet Optugtelse at lære at bedrive Afgudsdyrkerie med en lumpen Hund.

SGANARELL. Du faaer vist en Ulykke, dersom din Frue faaer at høre at du kalder en smuk Skiøde-Hund en lumpen Hund. See kun til, om du ikke blir sat fra din Gaard.

1. BONDE. Ney, vor Frue har ingen Skiøde-Hund, det jeg har merket.

SGANARELL. Saa maa hun da ikke være ret Frue, men alleene Madame.

2. BONDE. Hvad Forskiel er der imellem Frue og Madame?

SGANARELL. Ligesaa stor Forskiel som imellem ærlig og velbaarne. I lumpne Bønder, som er kun halve Mennesker, er agtbare og ærlige, men Kiøbsted-Folk ere Velædle, Velbyrdige og Velbaarne.

2. BONDE. Mig synes at det er meer at være Agtbar og Ærlig. Den Titul Velbaarne kand man gie en Hest, som er vel skabt; men ikke Ærlig. Vor Capteen er fød med 2 skiæve Been, kand man ogsaa kalde ham Velbaarn?

SGANARELL. Hvad andet?

ACTUS I, SCENA 3.

1. BONDE. Men siig os Cammerat, er der da ingen ærlige og agtbare Folk meer i Kiøbsteder?

SGANARELL. Ney, ikke uden i de smaa Gader. For 40 Aar siden heed de største Mænd Ærlige og Velbyrdige, hvorudover en vis Borgemester, da han engang af Varnvare fik saadan Udskrift paa et Brev: Ærlig og Velbyrdig Hr. Borgemester, kunde han ikke lide saadan Hyklarie, at man vilde gie ham en Adelig Titul, som ham ikke tilkom, og derfor sagde til Buddet: Hels din Husbond og bed ham spare med sine Titler, som mig ikke tilkommer; thi jeg er hverken ærlig eller velbyrdig. Men nu er det kommen saa vidt, at Borgemestere hedder Excellencer, og Præster Eminencer, Kræmmere Marchands tres renommés, Borger-Døttre Froikener, Stue-Piger Jomfruer, Køkke-Piger Mammeseller, ja Bønder ogsaa skammer sig ved at være agtbare og ærlige.

1. BONDE. Far vel Cammerat, vi maa reyse. Gud skee Lov, at dette Trommeslag og denne Ailarm havde intet andet at betyde.

De gaaer.

SGANARELL. Disse Bønder havde ret; thi det er Skam og Spot at giøre saadan Ailarm for en Hund. Vor Jomfru er nu saa desperat derover, at naar man seer hende, skulde man tænke, at hun agerede en Tragœdie og spillede samme Rolle som en forliebt Heroinde, der har mist sin Kiereste. Faaer jeg eengang Døttre, som nok kand skee, thi vi er alle Mennesker, saa skal min første Faderlige Formaning til dem være, ingen Skiøde-Hund at holde; ikke for andet end for den u-rimelige Kiærlighed, som følger deraf. Thi vor Jomfru kunde ikke giøre sin Morgen-Bøn med god Samvittighed, førend hun 16 gange havde kyst sin Afgud Melampe; hun kunde ikke giøre Besøg i Byen uden Melampe; det meste hun talte om, var Melampe; de fleeste Dromme, hun kunde ha, var at Melampe ikke var ved Heibred. Kort at sige, der var ikke andet end Melampe for og Melampe bag. Men see, der kommer Kammer-Piigen Dorothea.